

4.0.1 ANAEROBE OG AEROTOLERANTE GRAM POSITIVE IKKE- SPOREDANNENDE STAVE

Bakteriegruppens slægter er integrerede dele af menneskets normale bakterieflora. De forårsager sjældent infektioner alene (lokal og/eller almen svækkelse), men findes i blandingsinfektioner.

Den kliniske betydning af nogle arter:

Actinomyces

ALLE kendte actinomycesarter findes i den normale flora især på slimhinder og er ikke specielt patogene !

Alt i alt isoleres *A. turicensis*, *A. radingae*, *A. israelii*, *A. naeslundii* hyppigst fra blandingsinfektioner sammen med andre bakterier, og dette har intet med den specifikke betændelsestilstand actinomycose at gøre.

Actinomycose

Infektionen er karakteriserede ved, at der er forudgående nedsat modstandskraft som vævsbeskadigelse og/ell tilstedeværelse af fremmedlegemer (omkring tænder, ved støvlunger, spiraler mm.)

Dette kan medføre en særlig infektionstype, Actinomycose, som er karakteriseret ved en granulomatøs betændelse (et granulom er en hård knude), som vokser langsomt. Uden behandling dannes der efterhånden pus i midten og fistler ud til overfladen, hvorfra der kan komme pus med såkaldte "svovlkorn" (som er gullige vævsbrokker der ikke har noget med svovl at gøre). Behandling iværksættes nu som regel længe før dette billede når at udvikle sig. ("Strålesvamp" er et gammelt udtryk for actinomycose, som hentyder til udseendet af actinomycotisk væv ved mikroskopi. Både dette ord og mycose antyder, at man oprindeligt har troet, at det drejede sig om en svamp)

Actinomycose kan ses i relation til kæben, i lungerne, i tarmen og i det lille bækken hos langtidsbærere af en spiral, samt i hjernen og de fraførende tåreveje (dacryocystitis). Svær actinomycose kan metastasere via blodbanen til andre dele af kroppen.

Ved de nævnte infektioner optræder der også ofte små gram negative stave (bl.a. *Actinobacillus actinomycetem committans* og *Eikenella Corrodens*).

Ved actinomycose i ansigt, lunger og tarm findes *A. israelii* hyppigst, herefter *A. gerencseriae* (tidligere *A. israelii* serotype 2), *A. gravenitzi* og *A. meyeri*.

Spiralrelaterede infektioner eller IUD (intra-uterin-device) infektioner forårsages af især *A. turicensis*, men også af *A. israelii*, *A. naeslundii*, *A. odontolyticus*, *A. gerencseriae* og *A. cardiffensis*, *V. cambriensis*.

Infektioner i knogleproteser med især *A. israelii* og *A. naeslundii*

Øjne: dacryocystitis (fracørende tåreveje) især med *Propionibacterium propionicum*, som er svær at kende fra *A. israelii* (hvilket heller ikke har terapeutiske konsekvenser)

FRA DE OVENNÆVNTE TILSTANDE ER DIREKTE MIKROSKOPI AF RELEVANT MATERIALE LANGT VIGTIGERE END DYRKNING !!

-det ved folk godt, og det er derfor patologerne får prøverne ! (se venligst "Manual of Clinical Microbiology", 9 ed. pg. 877.)

Uanset navnet på den fundne actinomycesart er behandlingen nemlig den samme: Penicillin og evt kirurgisk fjernelse.

Dyrkning bør dog foretages da resistensbestemmelse kan få aktualitet med et generelt stigende antibiotikaforbrug.

Propionibacterium

P. acnes findes hyppigst som forurening fra hud i en enkelt bloddyrkningskolbe. Kan i sjældne tilfælde give anledning til endocarditis (vækst i mere end én kolbe) og til infektioner omkring diverse fremmedlegemer.

Propionibacterium propionicum er den hyppigste årsag til infektion omkring de fraførende tårekanaler (dacryocystitis). Infektionen er actinomycoselignende og mikroskopisk kan *P. propionicum* ikke skelnes fra *A. israelii*.

Lactobacillus

Især *L. rhamnosus* kan være en sjælden årsag til endocarditis dvs. dyrkes fra blod.

Eubacterium m.fl.

Mange af disse arter er beskrevet ved tandrelaterede infektioner.

Eggerthella

E. lenta isoleres ofte i blanding ved intraabdominale infektioner.

Atopobium

A. vaginae og *A. minutum* er vaginalflora og findes i blandingsflora v. infektioner. Øvrige *Atopobium* fra mundhule.

Olsenella

er mundhulerelaterede

Bifidobacterium

B. adolescentis og *B. dentium* af og til hos immunkompromitterede patienter

Mobiluncus

Normal vaginalflora. Langsomt voksende. Farves ofte gram negativ er livligt bevægelig, men vancomycin S og Colistin R. Forekommer i bloddyrkninger.